

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
TELEPHONE CANAL 1506

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second class matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

VOL. VII.

Kaina 3c

Chicago, Ill., Utarninkas, Rugsėjo (September) 21 d., 1920.

Price 3c

No. 223

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 21, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Lietuvių-Lenkų karas pasibaigė

Pasitrauks prie Curzono linijos

Rusai išvyti iš rytinės Galicijos

LIETUVIŲ-LENKŲ KARAS PASIBAIGĖ.

Lietuviai pasitrauks prie Curzono linijos Suvalkuose, o lenkai nekludysią lietuvių ties Vilniumi.

ARYŽIUS, rugs. 21. — Šiandien čia pranešta, kad Lietuva ir Lenkija sutiko sustabdyti visoki karinį veikimą kol tautų lygos taryba, kuriai pavesta kalbamas klausimas išspręsti, padarys atitinkamo tyrinėjimo ir pareikš savo nusprendimą.

Lietuvių-Lenkų susitarimas atsieta po to, kada taryba priėmė rezoliuciją, reikalaujančią, kad abidvi valstybės tuojaus sustabdytų karinį veikimą. Rezoliucijoje prašoma, kad Lietuva ir Lenkija, vedant karą su sovietų Rusija, prašoma pagerbti Lietuvos neutralumą teritorijoje, kurią yra užėmusi lietuvių kariuomenė ir rytus nuo vyriausios tautinių tarybos nustatytų demarkacijos linijų.

Tada Lietuvos delegacija, vadovaujama prof. Voldemaro, prisiartinio prie Lenkų delegacijos ir širdingai pasisveikino su lenkais. Svečiai ir delegatai surengė ovacijų tuo pažymint pirmąjį atsitikimą, kur tautų lygos tarpininkavimas tapo priimtas valstybių, buvusių tiesioginės karo padėty.

Prof. Voldemaras čia jau pareiškė, jogei jis pilnai pasitiki tautų lygos taryba ir todėl josios nusprendžiami nusilenks.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 21, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

RUSAI IŠVYTI IŠ RYTŲ GALICIJOS.

Lenkų kariuomenė paėmė Tarnopolį, Brodą ir Dubną.

VARŠAVA, rugs. 21. — Pietiniame fronte lenkų kariuomenė pradėjo visatinį puolimą Rusijos bolševikų kariuomenę tapo išvyti iš Rytų Galicijos. Lenkų puolimas prasidėjo keturias dienas atgal. Lenkai, skindami sau kelią rytų link, jau pasiekė Zbrucę upę. Užimta Trembovla, Tarnopolis ir Brody. Toliau į šiaurę lenkų kariuomenė, po ataklaus mušio, užėmė Dubną tvirtovę.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 21, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

LENKAI NESUTIKSIA DARYTI PALIAUBĄ MUSIŲ.

Rusų-Lenkų tarybos priklausys nuo militarinių žygių.

RYGA, rugs. 19 (suvėlinta). — Čia reikiama tokios nuomonės, butent, kad Lenkų-Rusų konferencijos, kuri prasidėjo utarninke ir turi tikslo atsiesti susitarimo del paliaubos mušių bei sudaryti taikos sutartį tarp Lenkijos ir sovietų Rusijos, veikimas daugiausia priklausys nuo militarinės padėties fronte. Kol lenkai nepa-

jėgs įsigyti tokios linijos, kurią jie galėtų išlaikyti prieš rusus, oficialiniuose rateliuose numanoma, jogei Lenkija nesutiks karinį veikimą sustabdyti.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 21, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

RUSŲ-FINŲ TAIKA.

Taikos sutartis pasirašyta Dorpatė.

STOCKHOLM, rugs. 19. — Dugens Nyheter gavo iš Finlandijos sostinės Helsingofo pranešimą, kuriame sako, kad ryto Dorpatė bus pasirašyta Rusijos-Finlandijos taikos sutartis.

LIBERALŲ IR "KAIRIŲJŲ" NEPASISEKIMAS SVEDIJOJE.

Kova eina tik tarp socialistų ir atžagareivių.

STOCKHOLM, rugs. 21. — Vienas dalykas čia ypač puola akys, butent tas, kad Skandinavijos valstybės, o pirmoji vietoj švedija yra griežtai nusistatę prieš kraštutinę radikalizmą—kokio formoj jis neapsireiškė.

Švedijoje reakcija prieš radikalizmą yra taip stipri, kad nuden ji visai sunaikino taip vadinamąjį liberalų partiją. Kiekviename apskrity liberalai netenka didelės didžumos savo pasekėjų. Tuo būdu dabar kova eina tik tarp socialistų ir atžagareivių.

Nesiseka ir tiems elementams, kurie bando pamėgdžioti Rusijos bolševikus. Už juos pa-duotasai balsų skaičius yra taip nežymus, kad į juos nekreipiamas jokios dėmesio. "Kairiųjų" įtekmės menkumą rodo sekamas faktas: stipriausiose darbininkų centruose, kur jie sakėsi nusluosia viską, tikrenybėje jie tegavo vos po keliatą balsų.

Ypatingos dėmes krepiama į Stockholm rinkimus, kurie įvyks sekamą savaitę. Jie turės parodyti, kurion pusėn linksta žmonių opinija — prie socialistų ar atžagareivių.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 21, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

NESITIKIMA GREITOS RUSŲ-LENKŲ TAIKOS.

RYGA, rugs. 21. — Po dviejų valandų konferencijos tarp lenkų delegacijos pirmininko Dmowskio ir sovietų delegacijos pirmininko Adolfo Joffe'o, lenkų delegacijos sekretorius Lados Associated Press agentijos įgaliojimas pareiškė, kad esama maža vilties sustabdyti Rusų-Lenkų karinį veikimą — bent tol, kol nebus susitarta del preliminarų taikos sąlygų.

Du žmonės laukia paukštinių.

PARYŽIUS, rugs. 21. — Čia paskelbta, kad premieras Millerandas pagalios sutiko statyti savo kandidatūrą Francijos prezidento vietai. Ar parlamentas jį išrink, dar nežinia. Bet jeigu išrink, tai jo vietą (premierio) užimsias nieks kitas, kaip Aristide Briand — geras Millerando prieštis.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 21, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

RUSAI RENGIA SI NAUJAN PUOLIMAN.

Koncentruoja kariuomenę — ties Nemunu.

VARŠAVA, rugs. 21. — Militarių pasiuntinių, buvusių fronte, žiniomis, dideli rusų kariuomenės būriai koncentruojami Nemuno upės kryptimi, šiaurietiniame Rusų-Lenkų fronte. Manoma, kad čia bėgiu kelių sekamų dienų bus pradėta naujas puolimas.

Sovietų karo ministeris, Leonas Trockis, dabar randasi Lidoje, į pietus nuo Vilniaus. Jisai vadovausias puolimui.

Riaušės.

Minia kėsinosi nulyčiuoti du negru, kurie nužudė konduktorių.

CHICAGO. — Įpykusi baltveidžių minia, apie tris tūkstančiai vyrų, pareitą naktį kėsinosi nulyčiuoti du negru, kurie be jokios matomos priežasties nužudė konduktorių ir pasiliepė vienoj bažnyčioj.

Zmogūdybė atlikta gatvėkary prie 45 ir Halsted gatvių. Mačusieji šita atsitikimą žmonės pasakoja, kad negrams susilipus gatvėkarin jiedu del ko tai susivaidiję su konduktoriu ir čia užmušę jį. Žmonės šoko vyti piktadarius. Pastarieji, matydami, kad neištruks, įbėgo tūlon bažnyčioj ir pasiliepė. Tuo susirinko daugiau kaip tris tūkstančiai žmonių ir jau buvo besirengia tempti juos iš bažnyčios ir nulyčiuoti. Bet čia atvyko policija, kuri vargais negalais perkalbėjo minią ir nusivedė piktadarius.

Nužudytojo konduktoriaus vardas Charles Barrett.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 21, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Ir rusai ir lenkai vilkina taikos tarybas.

LONDONAS, rugs. 20. — Vietos laikraštis Daily Herald gavo iš Rygos žinių, kad formalinis Rusų-Lenkų taikos delegacijų susirinkimas įvyks ryto. Nė viena nė kita pusė tečiaus nesiskubina su tarybomis. Aiškiai sumatoma, kad ir lenkai ir rusai vilkina, matyt, tikėdamiesi sustiprinti savo pozicijas savųjų armijų pasisėkimais fronte.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 21, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Vokiečiai grąžina tautininkams ginklus ir amuniciją.

BERLINAS, rugs. 19. — Kiek laiko atgal visame Berline buvo išlipdyta plekatų šitokiu užrašu: "sudekite savo ginklus." Seredoj buvo pirmoji nusiginklavimo diena. Kone visose miestuose dalyse buvo atidaryta specialių valdžios stočių, ir veik visose vietose stovėjo didelės minios žmonių, laukiančių savo eiles, kad atidavus ginklus kur reikia.

Pabludusi katė užpuolė dvi moterį.

MUNCIE, Ind., rugs. 20. — Iš kažkur atsibasčius pabludusi katė vakar čia stipriai apdraskė dvi moterį. Gatve ejuosieji žmonės, išgirdę moterų klyksmą, atėjo joms talkon ir pabludusį gyvūną užmušo.

Padėtis Italijoje

Paliepė gražinti dirbtuves? Samdytojai jau pasiduoda; "taika nebetoli."

ROMA, rugs. 21. — Vietos laikraštis Messagero vakar paskelbė, kad jį taris "tikrų žinių," jogei Darbo Konfederacija darbininkams paliepė tučtuojais apleisti užgriebtas dirbtuves ir atnaujinti "normalius santykius."

Samdytojai nesutaria.

ROMA, rugs. 21. — Samdytojų delegacija šiandien Italijos premiera Giolitti painformavo, kad kol kas samdytojai negali susitarti del jo (premierio) planų, taikomų nesupratimams su darbininkais išrišti. Vis delto, jie nesipriešins galutinėmis šitų derybų (premierio su darbininkais) daviniamis.

Tarybos dar tęsiasi.

Premierui Giolitti prašant samdytojai ir metalo industrijos darbininkai pasiuntė savo įgaliojinius Romon, kad ten tęsų tarybas ir galutinai išsprendus visus ginčo klausimus.

Tuo tarpu jau susitarta del sekamų dalykų:

1. Samdytojai sutinka padidinti darbininkams algas — po keturis litus dienai.

2. Kas metai darbininkams bus duodama viena savaitė vakacijų, už kurį laiką jie gaus algą.

3. Karbininkas, išdrėbs tris metus vienoj dirbtuvėj, jeigu jis bus atstatytas, gaus tam tikro atlyginimo.

Del kitų klausimų dar tebesideriama. Pav., darbininkai reikalauja, kad jiems būtų išmokėta pilna alga už tą laiką, kuomet tęsėsi streikas. Samdytojai šitam reikalavimui priešinsai. Beto, jie norėtų atstatyti nuo darbo visus tuos darbininkus, kurie tuo ar kitu būdu yra nusižengę prieš samdytojus — asmeniškai.

Londonas sako, kad "jau sustaikė."

LONDONAS, rugs. 21. — Čia gauta Exchange Telegraph agentijos žinia iš Romos, kuri sako, kad vestosios tarp samdytojų ir metalo darbininkų tarybos Milane užsibaigė. Visais klausimais jau susitarkinta. Lieka išspręsti tik vienas klausimas, butent, nusižengusių samdytojams darbininkų atstatymo klausimas. Permatoma, kad industrinė taika jau nebetoli.

Veda kampaniją prieš socialistus.

MILANAS, rugs. 21. — Anarchistai bei sindikalistai varo stiprią kampaniją prieš socialistų darbuotojus ir Darbo Konfederaciją. Tai delto, kad jie sutiko tartis su samdytojų įgaliojintais tikslu užbaigti metalo industrijos darbininkų streiką.

PINIGŲ KURSAS.

Vakar, rugs. 20 d., užsienio pinigų kaina, perkant juos ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:
Anglijos 1 svaras \$3.53
Austrijos 100 kronų \$0.45
Belgijos už \$1 frankų 13.50
Donų 100 kronų \$13.90
Finų 100 markių \$3.20
Francijos už \$1 frankų 14.22
Italijos už \$1 liru 22.70
Lietuvos 100 auksinu \$1.60
Lenkų 100 markių \$0.44
Olandų 100 guldenų \$31.25
Norvegų 100 kronų \$13.95
Šveicarų už \$1 frankų 6.14
Švedų 100 kronų \$20.60
Vokiečių 100 markių \$1.60

DARŲ KLIUČIŲ SOCIALISTAMS.

Dar kartą skaito balsus.

NEW YORK, rugs. 21. — Rinkimų tarybos valdininkai vis dar neisduoda liudymų penkiems socialistams, kurie andais buvo išrinkti valstijos legislatorais. Jie mat dar kartą turi peržiūrėti "balotus." Visa tai, suprantama, jie daro tuo tikslu, kad socialistai assemblymenai negalėtų laiku nuvykti į Albany, kada bus atidaryta sekomasai legislatorų posėdis.

ANGLIAKASIŲ STREIKO GAL NEBUS.

Anglijos angliai atsiėmė dalį savo reikalavimų.

[Iš Federuotosios Presos]

LONDONAS, rugs. 18. — Galimas daiktas, kad didysai angliai streikas nebeįvyks. Darbininkai, po ilgoko pasikalbėjimo su vaizbos tarybos pirmininku, Robert Horne, nutarė atsiimti savo reikalavimus, butent, kad būtų numazinta kaina anglims — 14 šilingų tonui.

Horne prizadėjo, kad valdžia stengsis paskirti specialią komisiją, kuri išliks anglių produkciją ir taip jau svarstys algų klausimą. Beto, prizadėta, kad valdžia neužligio duos savo atsakymą į kitus darbininkų reikalavimus.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Sept. 21, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Čičerino pareiškimas del Colby'o notos

(Tęsa)

Amerikos Valstybės Sekretorius atstovauja tarptautiniam kapitalui prieš Sovietų Rusiją.

W. N. EWERO

Londoniško Naujienų ir Federuotosios Presos korespondento kablegrama.

"Regimoji taip vadinamos demokratijos laisvė tikrenybėje yra pasalingas — fizikinis ir dvasinis — didžiųjų finansininkų viešpatavimas, kurio jie atsiėkė dėka perkamosios spaudos, diplomatų, teisių, nuodijimų mokyklų, rašytojų, kunigų ir tt. Tūkstančiai žmonių, žiaurių ar sukčių, jie dumia darbininkus, nužemina juos ligi nepuolant ant kelių, ir maldindami taria: "Visa gerai; mažų algų ir didelių pragyvenimo kainų ryškėlė, badmiriavimas, prakaitinės ir tukstanciai kitų netikumu yra Dievo valia. Aš neprivalau išmetinėti."

"Sovietų sistema nuden yra vienintėlė pastovi darbininkų masių organizacija, per kurią jos liko tikraisiais augščiau-sios bei pildomosios jėgos paveldėtojais. Kiekvienoje vietoje esama lokalinio sovieto — patvarios organizacijos, besitrusiančios del vietos žmonių šitos sistemos sudėtis minios davė tokios jėgos, tokio platumo sutelkė jas kasdieniame administrativės valdžios veikime, kad ikalbėjimas centralinės jėgos, galinčios viešpatauti prieš minių norą, yra gryna nesąmonė."

"Bet pačios masės, aitriosios kovos už pasiliuosavimą ir kruvinujo civilinio karo metu, aiškiai sumato reikalingumą tvirtos, centralizuotos revoliucinės jėgos, kad vedus karą ligi sutriuškinsiant paskutinį naudotojų klesos pasipriešinimą. Jos supranta, kad ši kova turi būti išlaikyta prieš kapitalistines visos pasaulio valdžias."

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
TELEPHONE CANAL 1506

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

"Šitos valdžios yra susivienijusios prieš Rusijos darbininkus ir akimiečius. Jos atkakliai stengiasi sumušti juos ginkluota jėga, blokada ir nepalaujamomis konspiracijomis. Rusijos darbininkai nusimano, kad vienintėliai tik proletarine diktatura jie tegali apginti revoliuciją nuo užpuolimo iš vidaus ir lauko."

"Šiandien Rusija yra valdoma komunistų partija tikrai delto, kad masės ją skaito esant vienintėli sekmingai kovai vesti įmone. Komunistų partija iššaukė pono Colby nedrauginumą todėl, kad jiė yra revoliucinio judėjimo širdis — viso-se šalyse."

"Kova vienos klesos prieš kitą yra giliai įsiaknėjęs esamosios sąlygose faktas. Bet ponas Colby bando jį išaiškinti kapio Rusijos emisarių propagandą. Tai ne pirmutinis Amerikos finansinių grupių bandymas diskredituoti sovietų valdžią šmeižtais. Mes dar negalime užmiršti tuos klastuosius dokumentus, tariamai kad priparodžius, jogei bolševikų vadai buvo vokiečių agentai."

"Ponas Colby apdrebina Rusiją žemais juodinimais, busią mes laužome savo prizadus ir kad mes sutartis darome tuo išrokovimu, idant jas sulaužyti. Šitas šmeižimas neparemiama nė vienu faktu. Dagi Brest-Litovsko taikos sutartis, užkarta prievarta, buvo nedvejojamai pildoma."

"Sovietų Rusija prizada susilaikyti nuo komunistinės literatūros skleidimo; visi mūsų atstovai užsienioose šitą prizadą išlaikys. Jų pareiga dabar yra padaryti griežtų šituo klausimu pareiškimų. Mes suprantame, kad prievarta įkūnyti komunistą negalima. Šitoji kova turi būti pačių masių vedama — kiekvienoje šalyje."

"Matant, kad Amerikoje ir daugely kitų šalių darbininkai dar neužkariavo valdžios, mes nematome esant reikalingu daryti pasistengimo nusikariauti jų apskritis. Mes skaitome esant svarbiausiu išlaikyti draugingus santykius su esamomis tose šalyse valdžiomis."

"Paprastai ekonominis Rusijos ir kitų šalių gyventojų butinumas reikalauja normalinių santykių ir apsimainymo dirbiniais. Pirmoji šitokiems santykiams sąlyga yra geras savitarpinis pasitikėjimas ir abipusis išsilaikymas nuo intervencijos."

"Ponas Colby yra labai sukludęs manydamas, kad normalūs santykiai yra galimi tik tada, jeigu Rusijoje viešpataus kapitalizmas. Kaip tik priešingai, abiejų valstybių interesai, ir ekonominiai ir kiti, reikalingi sukurimo pilnai teisingų ir draugingų santykių tarp Rusijos ir Jungtinių Valstijų."

"Sovietų valdžia yra įsitikinusi, kad netiktai Amerikos darbininkai, bet ir toliau sumatantis josios biznio žmonės atmes pono Colby nusistatymą kaipo žalingą pačiai Amerikai, ir kad netolimoj ateity sovietų Rusijai pasiseks sukurti draugingų santykių ir su Jungtinėmis Valstijomis ir su Anglija dagi neveizint didelių jų socialinėse strukturose skirtumų."

KAM NORS BUS KARŠTA.

Balsavimo metu politikieriai pridarė daug sukybių.

CHICAGO. — Jau pradeda aiškėti, kad praėitų balsavimų metu Chicagoj politikieriai pridarė nemažą sukybių. Visoje cilėje precinkty surasta "didelių klaidų." Keli precinkty "džodžės," sako, busią pašaukti pasiaiškinti. Vaikšto gandy, kad tuliems gali but teks atsidurt — kalėjime!

KAINOS MAISTUI PUOLA.

Taip sako Washingtonas.

WASHINGTON, rugs. 20. — Darbo departamentas skelbia, kad praėitų mėnesi "žymiai nu-puolė kainos maistui." Kaiku-riems produktams kainos nu-puolusios net 12 nuoš., o ki-tiems — 4 nuoš.

Bet užtai taip jau pakilo kainos kurui. Anglių spekuliatioriai, naudodamiesi tariamąja kuro stoka, dabar lupa kiek tik gali lupti.

Debasas pralenkia Christensena.

CHICAGO. — Hearsto didla-pis Herald and Examiner už-simane parinkti taip vadinamų "straw vote" kad sužinojus kokios nuomonės 'esama apie įvairių partijų kandidatus prezidento vietai. Republikonų kandidatas Hardingas, supran-tama, gaunąs daugiausia. Socialistų Partijos kandidatas Debasas taip jau toli pralenkia sau artimiausios partijos — Farmer-Labor Party — kandi-datą Christensena. Pav., vakar už Debsą paduota 24 balsai, o už Christensena tik du.

GIZAI.

Apie mus dabartinu metu daug slapstosi giriose pabėgusių lenkų kareivių iš nelaisvės. Tre-reto mėnesio pabaigoje vyrat su-gavo keturis lenkų kareivius, pabėgusius iš nelaisvės. Vienas iš tų vyrų, kurie sugavo lenkų pabėgusius kareivius, buvo ka-reivis, paleistas atostogų, o kiti šiaip civiliniai vyrai. Belaus-vius pristatė gių milicijai. Pas-mus žmonės labai nusistatę prieš lenkus ir kitus priešus. Jei len-kai ar kiti priešai eitų į Lietu-vą, tai daugumas iš jaunome-nės pasirengę stoti prie ginklo arba patiems organizuoti į par-tizanų būrius. ["L. Uk."]

100% Patriotas

tai naujausia garsaus Amerikos rašytojo Upton Sinclairo apysaka, kurią Naujienos įsigijo ir šiomis dienomis pradės savo skiltyse spausdinti. Apysaka "100% Patriotas" parašyta iš einamojo laiko gyvenimo. Joje vaizdinama visa ta socialinė, industrinė ir politinė kova, kuri, ypačiai su karo pradžia užvirus, virė ir verda Amerikoje tarp dviejų milijniškų krašto jėgų: Darbo ir Kapitalo. Visi apysakoj aprašomieji įvykiai nėra prasimanyti, bet gyvi faktai, nors dalyvavusieji asmenys paduodami pramanytais vardais.

Ta nepaprastai įdomi apysaka bus spausdinama tik Naujienose; ji ilga, užimtų daugiau kaip 300 puslapių knygos; bet atskira knyga ji nebus išleista. Tantai kviečiame skaitytojus sekti ją dienraštyje, nepraleidžiant nė vieno Naujienų numerio. — Redakcija.

Pasaulio Darbininkų Judėjimas

JUNGTINĖS VALSTIJOS.

Amerikos kankiniai.

[Federuoti Presa].
Washington. — Benjamin J. Salmon, katalikas, vis dar tebėra uždarytas beprotnamyje Washington, kadangi jis atsisakė stoti kariuomenėn, ar dirbti kokį nors darbą, surištu su kariuomene. Jis net atsisakė dirbti kalėjime. Kad pasiliuosavus iš kalėjimo, jis paskelbė badaviną ir tapo nugabentas beprotnamin, kur jis ir ligšiol badauja. Beprotnamyj jį maitinama prievara.

Valdžia neskaitydama karo priešininkų delei sąžinės, kadangi esą daug katalikų kariuomenėje dalyvavo kare. Bet yra žinoma, kad ir daugiau katalikų buvo pasipriešinę stojimui kariuomenėn, pasiremami savo sąžine.

Laikė karo buvo daug tokių karo priešininkų delei sąžinės ir jie buvo teisiami labai ilgiems metams kalėjimui — 15, 20 ir net 25 metams. Su jais kalėjimuose buvo labai žiauriai apsieinama ir daugelį atsitikimų jie buvo kankinami. Valdžia ir po karo atsisakė suteikti jiems amnestiją ir tik vieną paliausoją. Tokiu būdu ikišiol tebėra kalėjimuose 36 karo priešininkai, nors kitose šalyse tokie priešininkai jau senai tapo paliausuoti iki vienam. Jiems visiems tečiaus bausmė sutrumpinta iki nuo 2 iki 5 metų.

Kalinio laikraštis.

[Federuoti Presa].

San Francisco. — Šiomis dienomis išėjo iš spaudos Tom Mooney's Monthly, kurį redaguoja Tom Mooney, esantis San Quentin kalėjime. Jame be kitko telpa įdomus Vincent Riccardi straipsnis, nušviečiantis kaip suokabijama kriminaluose teismuose. Riccardi per tris metus veikė su teismais piktadariams ir jis netik kad išskėlė aikštėn jų darbus, bet ir prirodė advokatų draugijai kaip jis gali išrinkti kokius tik jis nori teisėjus (jury). Tai jis darydavo su žinia teismo klerko, kuris paduodavo vardus pašauktųjų teisėjais ir jis išrinkdavo jam tinkamus žmones ir jie paskui likdavo paskirti į jury. Tas klerkas ir dabar tebėra savo vietoje. Tas klerkas buvo ir tada, kada buvo teisiami Mooney ir Billings. Riccardi parodo, kad teismai ištikrųjų budavo ne teismuose, bet karčiamose ir ten kaltininkai likdavo išteisinti, o nekalti žmonės patekdavo kalėjimui. Teismai tik patvirtindavo salinių nuosprendžius.

Tom Mooney žurnalas yra gerai redaguojamas ir gražiai atspausdintas. Jį leidžia Tom Mooney Moulders' Defense Committee, P. O. Box 344, San Francisco.

Paminėjo Debso nuteisimą.

[Federuoti Presa].

New York, rugs. 14. — 8 vieši susirinkimai gatvėse įvyko vakar įvairiose New Yorko dalyse, paminėjo antrų metų suktuvų nuteisimo socialistų kandidato į prezidentus Eugene V. Debs katargon. Susirinkimuose buvo reikalaujama paliausavimo visų politinių kalinių.

Darbininkų vadovai kalėjime.

[Federuoti Presa].

Minneapolis, Minn. — Vietos pavieto kalėjimo yra uždaryti 4 darbininkų vadovai, kurie nepaklausė teismo uždraudimo piketuoti darbininkams nepriklausant teatrą. Delei to kalėjimas pavirto ir redakcija ir mokyklų tarybos ofisa.

Vienas iš nuteistųjų, R. D. Cramer, yra redaktorius Minneapolis Labor Review, oficialio unijų organo. Jis redaguos laikraštį ir budamas kalėjime. Kitas nuteisistas, Lynn Thompson, yra sekretorius mokyklų tarybos ir jis turi pasirašyti po visais čekiais ir dokumentais tarybos.

Delei jų apkalinimo buvo mieste didelių demonstracijų, kurios kvietė žmones boikotuoti vidurmesio biznius, kurie labiausiai su darbininkais kovoja.

Didmiesčio vaikų likimas.

[Federuoti Presa].

New York. — Parkų ir žaislų asociacijos raportas sako, kad nuo pradžios metų 186 vaikai žuvo New Yorko gatvėse, kadangi jie neturėjo vietos kur kurti žaisti. Ji reikalauja įsteigti daugiau parkų ir žaislų vietų, kad vaikams nereikėtų žaisti gatvėse ir tuo statyti savo gyvastį pavojun.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 21, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

VENGRIJA.

Vengrijos juodašimčiai rengiasi puolimai ant Rusijos.

Fredrich Kuh

[Specials Naujienų ir Federuotosios Presos korespondencija]

Vienna, rugp. 22. — Aš esu galėje pasakyti, kad Vengrijos valdžia pasiūlė Francijai naują kombinaciją prieš sovietų Rusiją.

Horthy (Vengrijos diktatorius) siūlo, kad vengrai ir rumunai turi padaryti bendrą ofensivą prieš Maskvą, bet Budapesto valdžia reikalauja, kad Rumunija vadovautų pradeda muoju puolimu. Aš girdėjau, kad Francija priėmė šį pasiūlymą ir kad jai pasisekė gauti Bucharesto (Rumunijos) sutikimą.

Pasak žinių, kurios pasiekė caristų ratelius Vienoje, Rumunijos ofensivo prieš Rusiją galima laukti artimo ateityje. Tą žiną lig patvirtina plati mobilizacija, kuri buvo daroma Rumunijoje pastaromis kelionimis savitėmis.

Tuo pačiu laiku darbininkų nerimavimas Rumunijoje labai didėja ir galima drąsiai pranašauti, kad plenuojamasis karas pagimdys labai kritišką politinę padėtį Buchareste. Tas krizis pasidarys dar aštresnis delei maistingos dyvos Besarabijos gyvenlojų, kurie rengiasi pasiliuosuoti nuo Rumunijos despotizmo.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 21, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

FRANCIJA.

Gabena rusus Konstantinopolin.

[Is Federuotosios Presos]

Paryžius, rugp. 28 (krasa). — Išvažiavimas vakar iš Marseilles 2,500 Rusijos piliečių, civilių ir karių, kurie buvo apkaltinti Francijoje laike pastarųjų dviejų metų, primena tą faktą, kad paskutinis iš trijų laivų, kuriais buvo vežami iš Francijos rusai neva grąžinami namo, buvo priversta išsodinti rusus Konstantinopolyje.

Ten jie tebėra nuo pradžios mėnesio francūzų koncentracijos stovykloje. Ar šio laivo vyrai, moteris ir vaikai susilauks anų likimo, dar nežinia.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 21, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Francijos darbininkai ir Lenkijos karas.

[Is Federuotosios Presos]

Paryžius, rugp. 28 (krasa). — Pasak Generalinės Darbo Federacijos gautų iš įvairių Francijos uostų žinių, Francijos dokų darbininkai ir jurininkai visur atsisako krauti karo amuniciją Lenkijai. Tris valdžios laivai, kurie neseniai išplaukė, buvo prikrauti karo jurininkais, kadangi dokų darbininkai atsisakė leisti kargo, kada jie patyrė, kad siunčiama yra į Danzigą.

Lenkų oficeriai buvo užpulti daugelį francūzų amunicijos dirbtuvų, kur jie prižiūri išdirbimą ir išsiuntimą Lenkijon amunicijos. Patyrusi telefonu apie buvimą tokių oficerių Farman aviacijos dirbtuvėje Paryžiuje, Paryžiaus metalo darbininkų draugija tuojaus išleido atsisaukimą į savo nakties, ragindama juos atsisakyti

ti dirbti su "žudikais Rusijos revoliucijos".

Atsisaukimas baigiasi: "Metalo darbininkai, nesiduokite patapti dalininkais ty pelnigaudų mirtimi. Supraskite savo atsakomybę. Jūsų pareiga yra atsisakyti išdirbinėti karo įrankius. Bet veikite greitai, kadangi ryto gali būti jau vėlu."

Panašų atsisaukimą šįryt išspausdino "L'Humanite" ir darbininkus La Rochelle arsenale, kur, vedant lenkų oficeriams, yra dirbama 20,000 šautuvų del Lenkijos.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 21, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

ITALIJA.

Reikalauja pripažinimo Rusijos.

[Is Federuotosios Presos]

Rymas. — Socialistų partijos išleistoji proklamacija sako, kad nežiurint pakartotinų ministerių Nitti ir Giolitti prižadų Italijos tastosvū butui, pirklų biniai ir diplomatiniai ryšiai su sovietų Rusija dar netapo atnaujinti Italijos valdžios.

Partija pareiškia, kad "reikia išieiti iš tos dviprasminės pozicijos ir priversti valdžią atvirai ir oficialiai pripažinti Rusijos sovietų valdžią."

Manifestas toliau atkreipia dėmesį į faktą, kad "Italijos darbininkų klesą yra neatkiriama mai surišta su Rusijos darbininkais ir valstiečiais, kas jau buvo pakartotinai parodyta tvirtais prirodymais".

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 21, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

LENKIJA.

Lenkai skerdžia žydus.

[Is Federuotosios Presos]

New York. — Baisios piktadarybės, kokias lenkai, dabartiname savo besivaržyme, papildė ant žydų, yra aprašomos Vokietijos nepriklausomųjų socialistų organe Freiheit.

Berliniško Freiheit korespondentas, kuris apie tai pranešė, nėra nė žydas, nė bolshevikas.

Jis sako, kad kada lenkų armijos priartinio prie tirstai žydų apgyventų vietų, keliai jų užpakalyje buvo pilni žydų, išvartų iš jų namų ir veik iš visko apiplėštų. Lenkų kareiviai, vien delei troškimo kraujo, daugelį tukstančių žydų užmušė, o dar tukstančiai miršta pakelėse iš bado ir nuovargio.

Freiheit sako, kad didžiama žydu džiaugėsi, kada rusai varė lenkų armijas ant Varšavos ir gelbėjo rusams visais imanomis budais.

Jis sako, kad pogromai ištiko Suvalkose ir kitose vietose. Gardine šimtai žydų, kuriuos lenkai buvo areštavę, prapuolė.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Sept. 21, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

AUSTRIJA.

Rusijos juodašimčiai susisuko sau lizdą.

[Specials Naujienų ir Federuotosios Presos korespondencija]

Vienna, rugp. 25 (krasa). — Internacionaliai kontr-revoliucionieriai susiranda sau keistus draugus. Man pasisekė nužvelgti Vienoje daromas intrigas, kurios siekiasi atsteigimui Romanovų dinastijos Petrograde.

Galima pasakyti, jog neužginėjimu faktų yra tai, kad Lenkijos valdžia dabar daro visokių suokabius su Rusijos caristais.

Vienoje susisuko sau lizdą buvusiojo caro šauka. Rusijos monarchistai dar neseniai įsteigė čia ir patis ves visą kontr-revoliucinį veikimą nuo Lenkijos ir Austrijos per visą Balkanų pusiasalį.

Jie siekia trijų dalykų. Veikdami iš Vienos, jie mobilizuos visus Denikino oficerius — rusus ir ukrainiečius — ir gabens juos Vrangeliui.

Daugiau to, jie nori suvienyti visus monarchistų spēkas Austrijoje ir pabudavoti panašią policiją žandarmeriją.

Jie taipgi mano neužilgo išleisti monarchistų dienraštį

Vienoje. Tečiaus tas yra tik dalimi jų plenuojamos plačios presos propagandos.

Pirmas carbernių oficialias pasirodymas įvyko subatoje, kada Lenkijos ambasadorius Dr. Szarota formaliai priėmė princą Mosterskį ir pulk. Botz, laikiusius augstas vietas prie caro.

Pulk. Botz jau išvažiavo į Belgradą, kur jis rengia naują konspiraciją. Jis su princu veikia kaip atstovai Savinskovo, buvusio revoliucionieriaus Krensckio ir Karnilovo laikais.

Pats Savinkov dabar yra Varšavoje. Aš patyriau, kad Lenkijos ambasada Vienoje tiems caristams pavedė savo kurjerus, kad jie galėtų turėti nuolatinius susižinojimus su Savinkovu.

Tečiaus Rusijos juodašimčiai Vienoje nėra pilnai susivieniję. Yra du kripsniai. Vieni, atstovaujami Savinkovo, geidžia pavesiti savo likimą Francijos imperialistams, o kiti, vadovaujami Von Dittmar, laukia atsiavinimo Vokietijos militaristų partijos, kuri išgelbėtų ir Rusiją.

Internacionalis Rubsiuvių kongresas.

[Is Federuotosios Presos]

New York. — Septintasis rubsiuvių kongresas, laikytas nuo rugp. 15 iki 18 d., Copenhagone, sutvėrė Internacionale Rubsiuvių Federaciją, stovinčią ant klesų kovos principo ir už įsteigimą socialistinės valstybės. Ką tik gautas šioje šalyje pilnas kongreso raportas paduoda smulkmeniškus plepus kaip Federacija bapdys išgauti vienokias sąlygas rubsiuviams visame pasaulyje, tuo pačiu laiku dirbant už didesnį solidarumą tarp visų industriinių darbininkų. Tuos raportus sleido raštines International Ladies' Garment Workers ir Amalgamated Clothing Workers, kuriuos atstovavo kongrese Benjamin Schlesinger ir Joseph Schlossberg. Jiedu dabar važinėja po Europą ir tyrinėja kokis bus važiavimas Europos siuvėjų į Ameriką ateityje.

Šiame kongrese, septintame nuo pirmo kongreso Zurichė, 1893 m., dalyvavo atstovai nuo 11 šalių, atšlovaujantis 607,000 organizuotų rubsiuvių. Ameriką turi daugiausia narių: 160,000 narių Amalgamated unijoje, 105,000 moterų rubų siuvėjų ir 18,000 Journeymen Tailors.

Vokietijos delegatai atstovavo 157,000 darbininkų, Austrijos — 125,000 ir Anglijos — 100,000.

Paipjau dalyvavo delegatai nuo Danijos, Belgijos, Francijos, Šveicarijos ir Čecho-Llovakijos. Rusija ir Italija nebuvo atstovaujamos.

Atidarant kongresą, William P. Arup, pirmininkas Danijos nacionalinės organizacijos, pakelbė obalsą broliškumo ir draugystės, kuris ir viešpavo visą laiką kongreso — pirmo po pasaulinio karo. Jis taipgi ragino artimesnį visų šalių darbininkų susiršimą atsiemimui bendro tikslo.

Svarbiausiu kongreso nutarimu yra įsteigimas Internacionalinės Federacijos, su raštine Amsterdame ir nuolatiniu internacionalinu biuru vedimui jos darbu.

Federacijos tikslu yra surišti visų šalių rubsiuvių organizacijas ir stipriai ir nesuardoma federaciją: tvirti rubsiuvių unitas tos šalyse, kur jų dar nėra; išleidinėti internacionalinį žurnalą keliose kalbose; rinkti svarbias industrijai žinias ir statistikas ir parupinti liuosą kilnojimąsi rubsiuvių iš vienos šalies į kitą.

Padaryta svarbus nutarimai apie bendrą draugišką finansinę pagalbą laike streikų ir nepriteidimui naudoti streiklaui. Nutarta, kad pranešimas apie svarbų streiką turi būti duotas Federacijai prieš paskelbiant tą streiką, taip kad galima būtų persergėti apie jį kitos šalies. Sulig konstitucijos,

nariai rubsiuvių organizacijos kokioje nors šalyje, turi stoti į organizaciją tos šalies, į kurią jie išvažiavo. Tas perkėlimas padaromas be nepaprastų mokesčių.

Vyriausia Federacijos galė yra internacionalas kongrese, kuris turi įvykti ne rečiau, kaip kas tris metai. Kongrese balsojama proporcijoj sulig delegatų atstovaujamu skaičium narių — vienas balsas ant 5,000 narių, iki 5 balsų del unijų iš daugiau kaip 100,000 narių.

Priėmus delegatų Smitka iš Austrijos rezoliuciją, reikalaujančią visiškai panaikinti darbą namie, komisija naminiam darbui tapo paskirta. Schlossberg joje dalyvauja kaip Amerikos narys.

Algų komisijai, kurioj dalyvauja ir Schlossberg ir Dahlman, delegatas nuo Journeymen Tailors, įsakyta išgauti kaip galima greičiausiai mokesnį už darbą nuo savaičių, tuo pačiu laiku išgaunant gyvenamąją algą del dirbančiųjų nuo štykus. Priimta rezoliucija, kad vyrams ir moterims būtų mokama vienoda mokeskis.

Vokietijos delegatų įneštoji rezoliucija užgria industrinę formą unionizmo. Kita rezoliucija pasmerkia baltąjį terorą Vengrijoje ir išreiškia užuojautą Vengrijos darbininkams.

Sekami tapo išrinkti nariais internacionalinio biuro: nuo Skandinavijos šalių — William P. Arup (iš Danijos); nuo vokiečių šalių — H. Stuhmer (iš Vokietijos); nuo lotinų šalių — Pierre Dumas (iš Francijos); nuo slavų šalių — K. Flohor (iš Čecho-Slovakijos); nuo Amerikos — B. Schlesinger; nuo Anglijos — W. Rinos.

Sekamas kongressas įvyks 1923 m., Genevoje ar Lucerne, Šveicarijoje.

Ukininkų Balsas.

MIRKYMAS VIŠTŲ.

Vištų augintojai paprastai mano, kad jų mirkyti nereikia, norint išnaikinti jose uteles. Taip mano jie gal delto, kad ligšiol augintojai, jeigu bandė mirkyti, mirkė arba aliejuotame vandenij, arba deginama, me, tuo budu suteršdami plunksnas o dažnai ir užgaudami paukščio odą. Krašto agrikultūros departamentas pataria mirkyti vištas vandeny su tam tikra druska vadinama sodium fluoridu. Nereikia mirkyti tik šaltame ore. Visupirma, reikia mirkyti šiltą dieną, ne vėjuotą.

Geriausiai kokią valandą prieš saulės nusileidimą, taip kad vištos plunksnos išdžiūtų prieš einant tupti. Mirkymas duoda geresnių pasekmių, negu dulkimimas jų sodium fluorid milteilais. Nuo skystimo vištų uteles greitai išstampa.

Vištomis mirkyti reikia yartot apšiltį vandenį. Geriaus tatau daryti dviem, nes tuo budu darbas greičiau eina. Vanduo reikia atmiuot. Ant kiekvieno galono vandens dėti nuo trijų ketvirtadalių iki vienos uncijos sodium fluorido. Sodium fluoridas ištirspta vandeny, pamaišomas. Reikia pripilti atpildinė rėčka, ir jei daug vištų yra mirkymui, tai karts nuo karto rečka veikia reikia papildyti vandeniu su sodium fluoridu.

Vištų sparnus reikia kaire ranka laikyti viršum pečių, griežtai įkišant į vandenį, o antra ranka reikia prilaukti galvą iš vandens, kol plunksnos sušlaps. Paskui reikia greitai vieną ar du kartu kištelėti galvą į vandenį. Išėmus vištą iš vandens, reikia palaikyti valandikę rankoj, kol vanduo nubėgs, nuvarvės, tada paleisti. Pamirkymas vištos ima apie trisdešimt ar keturiadešimt penkias sekundes.

Pinigai iš Rockfordo Lietuvon

Pinigus iš Rockfordo Lietuvon galima tiesiai siųsti per S. J. Petrauską, Rockford Real Estate & Loan Co.

Iš čia pinigai yra pasiunčiami Lietuvon greičiausi budu ir už pinigų siuntimą pilnai atsakoma.

Siųskite pinigus Lietuvon per

S.J. Petrauskas

809 So. Main Str. Rockford, Ill.

Pinigai iš Kenoshos Lietuvon

Kas nori siųsti pinigų iš Kenoshos savo giminėms Lietuvon, money orderiais ar draftais, tegul kreipiasi pas Pakšį ir Pielį, 552 Grand Ave., Kenosha, Wis.

Iš čia pinigai yra pasiunčiami Lietuvon greičiausi budu ir už pinigų siuntimą pilnai atsakoma. Norėdami gero ir teisingo patarnavimo,

Kreipkitės pas:

Pakšys ir Pielis

552 Grand Ave., Kenosha, Wis.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVE BANKIERIAI

Tarnauja Lietuviai SIUNČIAMO PINIGUS LIETUVON: doleriais arba auksiniais pagal dienos kursą.

PARDUODAME

Laivakortes

ISRUPINAME

Pasportus

SIUNČIAME TAVORUS LIETUVON

Reikalaujami platesnių informacijų rašykite sekanciu adresu:

LITHUANIAN SALES CORPORATION

414 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Užrašome Lietuvos laikraščius.

Waukegano Lietuviai

Norėdami SIŪSTI PINIGŲ savo giminėms LIETUVON, kreipkitės į J. E. Bruzevičiaus aptieką:

WAUKEGAN PHARMACY,

1005 Marion Street, Waukegan, Ill.

Tel. Yards 8654

Mrs. A. Michniewich

AKUSERKA

Baigusi Akuterijos kolegiją, ilgai praktikuojusi Pensilvanijos hospitalėse. Pasiekmingai patarnauja prie gimdymo. Duoja daug visose ligose moterims ir merginoms.

3113 S. Halsted St. Chicago, Ill. (ant antrų lubų)

Nuo 6 iki 11 ryto ir 7 iki 9 vakarų

NEPAPRASTA PROGA

Parsiduoda del neužmoketos rendos už palaikymą:

Mes išleidome iš mūsų palaikomojo sandelio (storadžio) 31 augstos rūšies kalbamąją mašiną ir 17 eilių rakandų sekylioms — tai buvo geriausi rakandai, kokius turėjome sandelyje ir kuriuos turime parduoti už biokokią kainą, nes mums reikia vietos. Viktorios yra geriausios, kokias tik galima pirkti už pinigus ir vertos po \$300.00. Mes parduosime jas net po \$37.00 ir duosime dykai prie 12 rekordų ir adatu.

Sekylios rakandų eilės yra vėliausios mados: devynios apmuštos tikra mėlina ir ruda oda, astuonios šilko veliuru ir kaurais. Idant jas apvertinus reikia jas pamatyti. Jeigu jums reikia viktores arba sekylis rakandų eilės, nepraleiskite šios progos, mes tikrai garantuojame, kad suėdysite bent 75 nuosimčius.

Mes pristatome dykai bikur mieste ar priemiestyje.

Atdara kasdien iki 9 v. v. Nedėliomis nuo 10 v. iki 4 v. po piet.

NATIONAL STORAGE CO.,

2023 So. Ashland Ave., kampas 21-mos gatvės.

Carter's Little Liver Pills

Per šešesdešimt metų šis geriausias pasaulyje valytojas jėgų ir skilvio.

DEL GALVOS SOPEJIMO, DEL SVAIGIMO, DEL UZKIETĖJIMO, DEL ABELNOS

Reikalaukit tikrojo **CARTER'S IRON PILLS** Grynų Daržovių.

ELEKTRA

Šviesa ir pajėgia suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuves, Cash arba ant išmokėjimo.

Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.

A. BARTKUS, Pres.

1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892. Chicago, Ill.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1506

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
5c per copy.

Entered as Second Class Matter March 17th, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus nedidelius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Canal 1506.

Užsakovų kainos:
Chicagoje — pašto: \$8.00
Metams — \$8.00
Pusei metų — \$4.50
Trims mėnesiams — 2.25
Dviem mėnesiams — 1.75
Vienam mėnesiui — 1.00

Chicagoje — per nešiojant:
Viena kopija — 03
Savaitė — 18
Mėnesiai — 75

Suvenytose Valstijose, ne Chicagoje, pašto:
Metams — \$7.00
Pusei metų — 4.00
Trims mėnesiams — 2.00
Dviem mėnesiams — 1.50
Vienam mėnesiui — .75

Lietuvos ir kitur užsienioose (Atpiginta):
Metams — \$8.00
Pusei metų — 4.50
Trims mėnesiams — 2.25
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Del eksplozijos New Yorke.

Keletas liudininkų, mačiusių savo akimis baisią eksploziją, įvykusią New Yorke finansų centre, nurodė, kad tai nelaimė veikiausiai atsitiko dėlto, kad buvo sutrenktas vežimas, kuriuo buvo gabenama sprogstančios medžiagos.

Vienas žmogus, kuris nuo tos eksplozijos buvo mirtinai sužeistas, papasakojo Broadway Street ligoninės daktarui, kad jisai stovėjo ant Iždinės laiptų, kuomet pamatė raudoną "parako vežimą", su paprastu raudonu vėliuku, važiuojantį buja puse gatvės, kur jisai buvo, vakarų linkui. Vežimas atsimušė į kampa ir apsisvertė. Sekančiam akymirksnyj tasai žmogus tapo nublokstas prie sienos, jo kojos sutriuškintos, ir skylė pramušta galvoje. Atgabentas į ligoninę, jisai greitai numirė, nespėjęs pasakyti savo pavardės.

Du vaikai, tarnaujantys pasisiuntimui, paliudijo, matę važiuojant Wall gatve pietų laiku, kaip tik tada, kada įvyko eksplozija, "parako vežimą"; taip pat ir du sužeisti žmonės pasakė Volunteer ligoninėje, kad vežimas, kurį juodu matė, buvo raudonas, su paprastu raudonu vėliuku ir su užrašu "Explosives" stambiomis raidėmis ant vieno šono.

Vienas žmogus pasakoja, kad jisai eksplozijos laiku stovėjo su savo pažįstamais 37 Wall Street, kuomet juodu pastebėjo pravažiuojantį raudoną vežimą, kuris, jų dviejų nuomone, priklausė Du Pont de Nemours kompanijai (gaminančiai paraką). Vežimas atsimušė į automobilį, ir nuo to pasidarė eksplozija.

Tą nuomone, kad sprogi-mas įvyko dėl nelaimės su vežimu, gabenusiu dinamitą ar kitą kokią sprogstančią

medžiagą, patvirtina ir telegrama, vakar atėjusi iš New Yorke. Joje sakoma, kad ugnagesių departamentas, per tris dienas krėtęs sandėlius tų firmų, kurios pardavinėja sprogstančias medžiagas, užtiko viename sandėlyje trūkumą, dėl kurio savininkai nedavė tinkamo paaiškinimo.

Vienok federalė valdžia dar vis stengiasi suversti kaltę už tą nelaimingą atsitikimą ant "raudonųjų", daro kratas, areštuoja žmones ir reikalauja atstresnių įstatymų kovai su revoliucionieriais!

Apžvalga

PRIMENA KATALIKŲ BAZNYČIOS ORGANIZACIJĄ.

"Naujienos" jau kartą paskelbė tas sąlygas, kuriomis yra priimanamos socialistų partijos į Maskvą (vadinamąją "trečiąją") Internacionalą. Kadangi tečiaus protaujančioji lietuvių darbininkų dalis šiandien gyvai interesuojasi Internacionalo klausimu, tai mes įdame išsąsą dokumentą, pašvęstą tam klausimui paties Maskvos Internacionalo kongreso. Jisai yra ilgas, bet tie draugai, kurie nori išsidirbti aiškia nuomonę apie tarptautinę komunistų organizaciją, tenepatingi perskaityti jį.

Gerai padarys, kad susipažins su juo ir tie darbininkai, kurie simpatizuoja komunistų idejomis. Tegul jie pašvarsto į jį sprendžia, ar tokios rūšies organizacija, kokią sugalvoja Maskvos bolševikai, išties tinka tam, kad suvienijus viso pasaulio proletariatą.

Kas dėl mūsų, tai turime pasakyti, kad Maskvos kongreso paskelbtosios taisyklės daugiausia primena tvarką, gyvaujantį Rymo-Katalikų bažnyčioje, negu tokią, kuri tikty tarptautiniam kovojančiojo proletariato susivienijimui.

Svarbiausias dalykas, kurį pabrėžia tos taisyklės, yra tas, kad komunistų srovė darbininkų judėjime turi kovot ant žutbut su visomis kitomis to judėjimo srovėmis. Kas nėra kunu ir siela atsidavęs komunistų frakcijai, tas neturi teisės užimti jokios įžymesnės vietos partijoje; jina net turi būti išmestas lauk iš partijos, prisidėjusios prie Maskvos Internacionalo. Tos partijos turi paskelbti ir karą ne tikai buržuazijai, o ir visoms socialistinėms partijoms, kurios nesideda prie Maskvos Internacionalo; jos turi taip pat vesti atkaklią kovą su darbininkų unijų Internacionalu ir turi stengties suardyti jį.

Na, ar tai yra klesų kova? Aišku, kad ne. Tai yra sektų kova, panaši į tą kovą, kurią veda Rymo-Katalikų kunigija su "heretikais" ir "bedieviais".

Antras Maskvos Internacionalo pagrindas yra tas, kad visą galę tampe Internationale priklausio centraliniam komitetui, kuris sėdi Maskvoje. Tas komitetas turi patvirtinti kiekvienos prisidėjusios partijos programą; jisai kontroliuoja parlamento narių veikimą visose šalyse; kontroliuoja spaudą, kontroliuoja net atskirų kiekvienos partijos narių darbus. Jisai gali by kokiām klausime padaryt nutarimą, kuris yra priverstinis visoms partijoms ir visiems jų nariams.

Šitokios centralizacijos taip pat niekur kitur nerasi, kaip tiktai Rymo-Katalikų bažnyčioje, kur visa galę yra Rymo popiežiaus ir jo kardinolų rankose.

Mes nē kiek neabejojame, kad milžiniška didžiūma pa-

saulio darbininkų su pasipiktinimu atmes šitą Maskvos dik-tatorių pasikėsinimą nužeminti tarptautinį proletariato judėjimą ligi viduramžinės sekto laipsnio. Reikia tečiaus stebėties, kad dvidešimtame amžiuje dar randasi arrogantų, kurie su šitokiomis pretenzijomis drįsta kreipties prie darbininkų.

Sąlygos įstojimui į Trečiąjį Internacionalą.

[Federuotių Presa].

Berlinas, rugp. 26 (Paštu). — Sugrįžus iš Trečiojo Internacionalo kongreso Maskvoje keturiems Vokietijos Nepriklausomosios Socialdemokratų Partijos delegatams, atsiėvusiomis sąlygas priėmimo į Trečiąjį Internacionalą, kaip jas nustatė pats kongresas, klausimams prisidėjimo ar neprisidėjimo patapo svarbiausiu dienos klausimu socialistų rateliuose.

Tai yra toks didelis klausimas, kad partijos viršininkai nemano bandyti išristi jį patis, bet jie duos kiek galima plačiau išsireikšti abiem pusėm laike ateinančių kelių savaitių ir tada paduos tą klausimą generalinei partijos konvencijai, kuri įvyks rudenį.

Kad pranešus nepriklausomiesiems socialistams apie generalinį programą komunistų internacionalo, centralinis partijos komitetas utarninke nutarė svarbesnius Maskvos kongreso nutarimus tuojaus paskelbti partijos spresoje. Sulig tuo nuosprendžiu, vakar "Freiheit" išspausdino tekstą kongreso nustatytų sąlygų priėmimo į komunistų internacionalą. Jos yra sekamos:

"Pirmas kongresas Komunistų Internacionalo nenustatė nė jokių tikrų sąlygų priėmimo į Trečiąjį Internacionalą. Iki sušaukimui pirmojo kongreso gyvavo daugumoje šalių vien komunistinės tendencijos ir grupės.

"Antrasis kongresas Komunistų Internacionalo susirenka prie skirtingų sąlygų. Dabar daugumoje šalių gyvuoja netik komunistinės tendencijos ir judėjimai, bet taipiau Komunistų partijos ir organizacijos.

"Dabar dažnai kreipiasi į Komunistų Internacionalą partijos ir grupės, kurios dar tik nesenai priklausė Antramajam Internacionalui, pareikšdamos, kad dabar jos nori įstoti į Trečiąjį Internacionalą, nors jos iš tikrųjų nėra patapusios komunistinėmis. Antrasis Internacionalas yra galutinai sutriuškintas. Vidurinės partijos ir grupės "centro", kurios su-pranta visišką Antrojo Internacionalo padėties beviltingumą, bando atsiremti ant Komunistų Internacionalo, kuris nuolat darosi galingsnis. Tečiaus jos tai darydamos, tikisi pasilaikyti toki laipsnį "autonomijos", kuris užtikrintų joms galimumą laikytis savo pirmesnės oportunistinės ar "centrinės" politikos. Iki tų laipsnio Komunistų Internacionalas virto mada.

"Troškimas kaikiurių žymesniųjų "centro" grupių įstoti į Trečiąjį Internacionalą, yra netiesioginis patvirtinimas fakto, kad Komunistų Internacionalas laimėjo simpatijas didelės didžiūmos savo klesos reikais susipratusių darbininkų visame pasaulyje ir kad jis kasdien darosi stipresnis.

"Komunistų Internacionalui gresia pavojus, kad jis gali likti praskiestas nepastoviais elementais, pasižymėjusiais savo psiaukelio metodais ir dar galutinai neatsikrėčiusiais Antrojo Internacionalo ideologijos.

"Toliaus, ikišiol pasiliekia kaikiuriose didelėse partijose (Italijos, Švedijos, Norvegijos, Jugo-slavijos ir k.), kurių didžiūma laikosi komunistinės pažvalgos, svarbus reformistų ir social-pacifistų sparnas, kuris tik laukia tinkamos valan-

dos, kad vėl iškels savo galvą, kad pradėjus aktyviai sabotuoti proletariato revoliuciją ir tuo padėti buržuazijai ir Antramajam Internacionalui.

"Komunistai neturi užmiršti Vengrijos sovietų respublikos lekcijų. Vengrijos komunistų susivienijimas su taip vadinamaisiais kairiaisiais socialdemokratais Vengrijos proletariatu brangiai kainavo.

"Delei to visko, antrasis Komunistų Internacionalo kongresas mato reikalo nustatyti labai tikslas sąlygas priėmimo naujų partijų ir atkreipti dėmę tų partijų, kurios tapo priimtų į Komunistų Internacionalą, uždedamas ant jų pareigas.

"Antrasis Komunistų Internacionalo kongresas nustato sekamas narybės sąlygas Komunistų Internacionalui:

"1. Visa propaganda ir agitacija turi turėti grynai komunistinį pobūdį ir sutikti su programą ir nuosprendžiais Trečiojo Internacionalo. Visi partijos presos organai turi būti vedami atsakomųjų komunistų, kurie prirodė savo pasišventimą proletariato reikalams. Apie proletariato diktatūrą neturi būti kalbama taip, tarsi ji būtų atmintinai išmokta paprastą formula; ji turi būti skelbiama taip, kad kiekvienas paprastas darbininkas, kareivis ir valstietis pamatytų jos reiką iš kasdieninio gyvenimo faktų, kurie mūsų presos turi būti sistematingai sekami ir pilnai panaudojami iš dienos į dieną.

"Periodinė ir neperiodinė presą ir visos partijos spaudos įstaigos turi būti po pilna partijos valdybos kontrole, nežiurint to fakto, ar partija, kaip tokią, toje valandoje yra legalė ar nelegalė. Negalima leisti, kad spaudos įstaigos netinamai naudotų savo autonomiją ir laikytų politikos, kuri visai nesutinka su partijos politika.

"Laikraščiuose, viešuose susirinkimuose, unijose, kooperatyvuose ir visose vietose, kur Trečiojo Internacionalo remėjai yra priimami, reikalinga sistematingai ir negailestingai smerkti ne tik buržuaziją, bet ir jos sėbrus — visų rūšių reformininkus.

"2. Kiekviena organizacija, kuri nori susivienyti su Komunistų Internacionalu, turi reguliariai ir sistematiškai šalinti reformistų ir centrinių elementus iš visų daugiau ar mažiau svarbių vietų darbininkų judėjime (iš partijos organizacijų, redakcijų, unijų, parlamentų grupių, kooperatyvų ir miestų valdžių) ir jų vietas užpildyti gerai išštrtais komunistais, neįleidžiant tuo faktų, ypač išpardžių, kad vietos "patyrusių" oportunistų bus užpildytos paprastais darbininkais iš masių.

"3. Beveik kiekvienoje Europos ir Amerikos šalyje klesų kova priima civilio karo fazę. Prie tokių aplinkybių tarybose, vartotojų kooperatyvuose ir kitose masinėse darbininkų organizacijose. Tose organizacijose reikia organizuoti komunistinę branduolį, kuris nuolatiniu ir neatlaidžiu darbu turi laimėti amaty unijas, etc. komunistų reikalui. Tie branduoliai turi savo kasdieniniame darbe visur kelti aikštėn social-patriotių išdavybę ir "centro" nepastovumą. Komunistų branduoliai turi būti pilnai po partijos, kaip tokių, kontrole.

"4. Kiekviena partija, priklausanči Komunistų Internacionalui, turi vesti atkaklią kovą prieš amatinųjų unijų "Internacionalą". Ji turi vesti griežiausią propagandą tarp susiorganizuotų amatinųjų unijų darbininkų ir amaty unijas darbininkų už pertraukimą ryšių su geltonuoju Amsterdamo Internacionalu. Visais jais galimais būdais ji turi remti kilančią internacionalinę asociaciją raudonųjų amaty unijų, kurios vienijasi su Trečiuoju Internacionalu.

"5. Reikalinga vesti sistematingai ir gerai stiplenuota agitacija kaimuose. Darbininkų klesą negali įgyti pergalės, jei nebus užtikrinta, kad jos poli-

tiką rams kaimo proletariatas ir mažiausia dalis neturtingųjų ūkininkų ir kad kiti kaimo gyventojai tikysis neutrališkumo. Komunistinis veikimas kaimie įgyja didelę svarbą dabartiniame laike. Jis principaliai turi būti vedamas miesto ir kaimo revoliucinių komunistinių darbininkų, kurie turi ryšių su kaimu. Atsižadėjimas nuo šitokio darbo, ar jo pavėdimas ir nešitikimas, pusiau-reformistines rankas, yra lygus atsižadėjimui proletariato revoliucijos.

"6. Kiekviena partija, kuri nori prigulėti prie Trečiojo Internacionalo, turi numaskuoti ne tik atvirą social patriotizmą, bet taipgi neteisėgumą ir veidmainingumą social-pacifizmo ir sistematiškai kreipti dėmę darbininkų į tą faktą, kad be revoliucinio nuvertimo kapitalizmo, joks internacionalinis arbitražas teismas, joks susitarimas apie aprubežiamą ginklavimą, joks "demokratinis" atnaujinimas tautų lygos, neįstengs užbėgti už akių naujiems imperialistiniams karams.

"7. Partijos, norinčios priklausyti Komunistų Internacionalui, privalo paskelbti pilną pertraukimą su reformistais ir su "centro" politika ir skelbti tą pertraukimą eilėse visų partijos narių. Be šito, logiškas komunistų nusistatymas yra negalimas.

"Komunistų Internacionalas reikalauja besiliginiai ir formoje ultimatumo, padaryti tą pertraukimą labai trumpu laiku. Komunistų Internacionalas negali sutikti su sąlyga, kuri leistų paskilbusiems oportunistams, tokiems, kokius atstovauja Turati, Kautsky, Hilferding, Hillquit, Longuet, MacDonald, Modigliani ir t. t., turėti teisę skaityties narius Trečiojo Internacionalo, nes kitaip tatau galėtų padaryti Trečiąjį Internacionalą labai panašų į mirusįjį Antrąjį Internacionalą.

"8. Kolonijų ir prispaustųjų tautų dalykė partijos turi užimti ypatingą poziciją: tose šalyse, kurių buržuazija turi kolonijų ir spaudžia kitas tautas. Kiekviena partija, norinti priklausyti Komunistų Internacionalui turi numaskuoti klasiąsą savo pačių imperialistų kolonijose, renti kiekviena laisvės judėjimą kolonijose, netik žodžiais, bet ir darbais, reikalaujanti pasišalinimo savųjų imperialistų iš tų kolonijų, sukurti savo šalies darbininkų širdyse tikrą brolišką užuojautą kolonijų darbininkams ir prispaustosioms tautoms ir vesti sistematinę agitaciją tarp savo šalies kareivių prieš visą prie-spaudą kolonijų žmonijai.

"9. Kiekviena partija, norinti priklausyti Komunistų Internacionalui, turi sistematingai ir neatlaidžiai vystyti komunistinę agitaciją amaty unijose, darbininkų ir dirbtuvių tarybose, vartotojų kooperatyvuose ir kitose masinėse darbininkų organizacijose. Tose organizacijose reikia organizuoti komunistinę branduolį, kuris nuolatiniu ir neatlaidžiu darbu turi laimėti amaty unijas, etc. komunistų reikalui. Tie branduoliai turi savo kasdieniniame darbe visur kelti aikštėn social-patriotių išdavybę ir "centro" nepastovumą. Komunistų branduoliai turi būti pilnai po partijos, kaip tokių, kontrole.

"10. Kiekviena partija, priklausanči Komunistų Internacionalui, turi vesti atkaklią kovą prieš amatinųjų unijų "Internacionalą". Ji turi vesti griežiausią propagandą tarp susiorganizuotų amatinųjų unijų darbininkų ir amaty unijas darbininkų už pertraukimą ryšių su geltonuoju Amsterdamo Internacionalu. Visais jais galimais būdais ji turi remti kilančią internacionalinę asociaciją raudonųjų amaty unijų, kurios vienijasi su Trečiuoju Internacionalu.

"11. Partijos norinčios pri-

klausyti Trečiajam Internacionalui, turi paduoti sąstatą partinių ir senųjų oficialių "Socialdemokratų" ir "Socialistų" partijų, kurios išdavė darbininkų klesos vėliavą.

"12. Partijos priklausančios Komunistų Internacionalui, turi būti pastatytos ant principo demokratinės centralizacijos. Dabartiniu aštraus civilio karo laiku Komunistų partija galės atlikti savo priedermę tik tada, jei ji bus labai centralizuota, suorganizuota, jei ji bus kontroliuojama geležinės disciplinos ir jei partijos centralinė įstaiga, remiama užtikimų partijos narių, turės reikiamas įeigos, autoriteto ir toli siekiančių gabumų.

"13. Komunistų partijos tose šalyse, kur komunistai veda savo darbą legaliai, turi laiks nuo laiko padaryti apsisvalymus (naujas registracijas) savo partijos organizacijos sąstato, kad sistematiškai apvalius partiją nuo besiveržiančių į ją smulkiosios buržuazijos elementų.

"14. Kiekviena partija, norinti priklausyti Komunistų Internacionalui, turi teikti pilną paramą kiekvienai sovietų respublikai jos kovoje prieš kontr-revoliucines spēkas. Komunistų partijos turi vesti griežtą propagandą už sutrukdymą transportavimo karo amunicijos sovietų respublikos priešams; taipiau jos turi panaudoti visas įmones, legales ar nelegales, vedimui propagandos, etc. tarp kareivių, siunčiamų smaugti darbininkų respublikas.

"15. Partijos, kurios ikišiol vis dar pasilaikė savo senosios socialdemokratinės programos, dabar turi pakeisti tuos programas, greičiausiai galimu laiku ir, sulig ypatingomis sąlygomis savo šalyse, išdirbti komunistinį programą, sutinkantį su nutarimais Komunistų Internacionalo. Paprastai programas kiekvienos partijos, priklausančios Komunistų Internacionalui, turi būti užgirtas reguliario Komunistų Internacionalo kongreso, ar jo pildomojo komiteto. Atsitikime, jei partijos programas nebūtų užgirtas Komunistų Internacionalo pildomojo komiteto, toji partija turi teisę apeliuoti į Komunistų Internacionalo kongresą.

"16. Visi Komunistų Internacionalo kongreso nutarimai, taipiau nutarimai jo pildomojo komiteto, yra verstini visoms partijoms, priklausančioms Komunistų Internacionalui. Komunistų Internacionalas, kuris veikia prie aštriansių civilio karo sąlygų, turi būti pastatytas ant daug labiau centralizuotų pamatų, negu kad buvo Antrasis Internacionalas. Tame dalykė, suprantama, Komunistų Internacionalas ir jo pildomasis komitetas, visame savo veikime, turi atsižvelgti į įvairias sąlygas, kokios atsikiros partijos turi kovoti ir dirbti, ir tik daryti nuosprendžius, aplamo pritaikymo tokiuose klausimuose, kuriuos gali tokie nuosprendžiai apimti.

"17. Sąryšį su tuo, visos partijos, norinčios priklausyti Komunistų Internacionalui, turi permainyti savo vardus. Kiekviena partija, norinti priklausyti Komunistų Internacionalui, turi vadintis: tokios ir tokios šalies Komunistų partija (dalis Trečiojo Komunistų Internacionalo). Klausimas vardo yra ne tik formalis dalykas, bet taipiau yra didelės svarbos politinis klausimas. Komunistų Internacionalas paskelbė karą visam buržuazijos pasauliui ir visoms geltonosioms socialdemokratinėms partijoms. Reikia, kad kiekvienas paprastas

darbininkas aiškiai matytų skirtumą tarp Komunistų partijų ir senųjų oficialių "Socialdemokratų" ir "Socialistų" partijų, kurios išdavė darbininkų klesos vėliavą.

"18. Visų šalių partijų visi žymesnieji presos organai turi spausdinti visus svarbius dokumentus Komunistų Internacionalo pildomojo komiteto.

"19. Visos partijos, kurios priklauso Komunistų Internacionalui, ar kurios prašė priėmimo į jį, turi sušaukti kaip greičiausiai galima, bet ne vėliau kaip už keturių mėnesių po antro Komunistų Internacionalo kongreso, specialę konvenciją apsvartymui visų šių sąlygų. Sąryšį su tuo, centralinės įstaigos turi pasirupinti, kad visos lokalės organizacijos būtų supažindintos su nutarimais antrojo Komunistų Internacionalo kongreso.

"20. Tos partijos, kurios dar nori įstoti į Trečiąjį Internacionalą, bet dar radikalai nepermainė savo pirmesniųjų taktikų, turi pasirupinti, kad, prieš jų įstojimą į Trečiąjį Internacionalą, nemažiau kaip du trečdaliai narių jų centralinių komitetų ir visų jų svarbesnių centralinių įstaigų, būtų draugai, kurie aiškiai ir viešai pasiskelbė pritarantįs savo partijos įstojimui į Trečiąjį Internacionalą, prieš antrą kongresą Komunistų Internacionalo. Išėmimai gali būti padaryti užgrynus Trečiojo Internacionalo pildomajam komitetui. Komunistų Internacionalo pildomasis komitetas taipiau turi teisę padaryti išėmimus atsitikimuose atstovų centrinių tendencijų įvardytų 7 skirsnyje.

"21. Tie partijos nariai, kurie principaliai atmeta tas sąlygas, kurias nustatė Komunistų Internacionalas, turi būti pašalinti iš partijos.

"Tai ypač liečia delegatų į specialę partijos konvenciją".

Ivairumai.

Perdaug merginų. — New Thought redaktorė Mrs. Elizabeth Towne surinko statistikas, kurios parodo, kad Massachusetts valstijoje yra 78,000 daugiau merginų, negu vyrų. Jei jos nevažiuosiančios į vakarus nuo Mississippi, kur merginų yra visai mažai, tos Mass. merginos niekad negalėsiančios ištekėti.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Veda visokių reikštus, kaip kriminališkuose taip ir civiliškuose teismuose. Doro visokių dokumentus ir popierius.
Namų Ofisas: 322 S. Halsted St. Ant. Greičiu Jukų. Tel. Drover 1310
Miesto Ofisas: 127 N. Dearborn St. 1111-13 Unity Bldg. Tel. Central 4413

A. Petratis S. Fabijonas
A. PETRATIS & CO.
Mortgage Bank
REAL ESTATE-INSURANCE
European American Bureau
Siūnia Pinigus, Parduoda Laikakortes.
NOTARIJUSAS
809 West 35th St., Chicago, Ill.
Kampas Halsted St.
Telephone Boulevard 611

DR. A. MONTVID
CHICAGO
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
25 East Washington St.
Marshall Field Annex
18th fl. Rūmas 1827
Telephone Central 3362
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto.

2121 North Western Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakarų
X-Spinduliai. Phone Armitage 2010
Rezidencijos telef. Albany 8710

Telephone Drover 5052
Dr. A. Juozaitis
DENTISTAS
Valandos: nuo 10 iki 8 val. vakarų.
Nedidelis pagal sutarimą.
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Tel. Cicero 5963
DR. A. P. GURSKIS
Lietuvis Dentistas
4847 W. 14 St. Kampas 49 Ave.
CICERO, ILL.
Valandos nuo 9 ryto iki 9 vak.
Išskyrus nedėlias ir serebas.

West Virginijos kalnuose.

V. PAUL HANNA
[Specialė Naujienų ir Federacijos
Presos korespondentė]

Williamson, W. Va. — Ar jus kada matėt geležinę lovą tarp žolių šale kalno? Tai labai skurdus reginys. Priekyje vištukai sutuopę ant skersinių geležių, už lovos supasi ant saulės auksarykštė, o tarp jų išblyškusi, pavargusi moteris, maitinanti savo krutimis kūdikį. Tai lova ir tas viskas išrodo labai ne savo vietoje ir kad jos ne čia turėtų būti.

Bet tas viskas savo vietoje. Pagal West Virginijos konstitucijos ir įstatymų ta lova ir kūdikis, tie vištukai ir moteris yra kaip tik ten, kur jie ir turi būti. Kaltas už tą žmogus šėtoje. Jis yra angliakasy ir prisidėjo prie unijos. Tad ką gi kompanija galėjo kitką daryti, kaip išmesti geležinę lovą iš pašurės, kurioj jie gyvena?

Tas vyras, su 40 kitų, su savo pačiomis, kūdikiais ir menkais rakandais, gyvena kompanijos namuose. Kompanijos namai stovi ant medinių stulpų šale pilnų srutų griovių. Bet jie turėjo stogus ir duris, ir sienas, ir kurias galima įkalti vinį pakabinti savo nuplūsius drabužius. Kad pasenus ir numirus tokiame puikioje vietoje, nereikia stoti į darbinių unijas.

Bet tie žmonės įstojo į uniją ir dabar jie yra pakalnėje, šale

upės, prie Nolans, su savo šeiminėmis, susigrudusiomis į šėtas, kurias prisitūtelė joms angliakasių unija. Žiurint iš tolos šėtos primena pikniką. Bet kada ateis žiema, sniegas padengs Tug klonį, jos primins visai ką kitą.

Kasyklų savininkai nekantriai laukia ateinančių gruodį. Baldwin-Feltz detektivai nesunaikina unijos. Federaliniai kareiviai dar pagelbėjo unijai. Išmetimas iš namų priverstė darbininkus dar labiau laikytis unijos. Žiema, kuri gali sušaldyti vaikus šėtose ir priversti moteris verkti, gal galės sunaikinti uniją.

Su nacionaliniu organizatorium C. A. Workman aš perėjau per šį šėtų miestelį. Tris ar keturis sulūžusios kedės, aplūžę staltiesės ir verdamoji krosnis, taipiau geležinė lova — tai viską ką metų tiek buvo mokama šioj apie linktį. Be to reikėjo pirkties maistą, drabužius ir rakandus kompanijų sankrovose. O kainos sankrovose kijo ir puolė sulig uždabriu angliakasių. Pirkties kitur reikėdė pašalinimą iš darbo.

Kalnėnai nemokėjo skaityti ir rašyti ir buvo priversti tikėti valdžiai. Jei konstabelis areštuoja už nedirbimą ir teisėjas uždeda pabaudą, jie turėjo tikėti, kad tai yra įstatymas. Jei gu bosas išskaito visos dienos uždabrij, jei jis uždėjo lazda ant anglių vežimo pamato praeinanti per apačią lazdos šviesą, jie buvo priversti tikėti, kad tai

irgi yra įstatymas. Bet visgi visą laiką kvailinti žmonių negalima. Kaip tai atsitiko, aš nežinau, bet angliakasiai atrado, kad "tono" vežimas, už kurį mokama 90 c., sutalpina tris tonus. Kituose atsitikimuose tie "toniniai" vežimai pasirodė talpinti 2 tonus, o viename atsitikime net 4 tonus.

Niekas taip neįveikia bėmokslo, kaip bandymas pasinaudoti iš jo tamsumo ir kalnėnai labai pajuto tą įveikimą. Paskiau, statydami savo gyvastį pavojun, atvyko ir angliakasių unijos organizatoriai. Jie nurodė, kad nėra įstatymų bausti žmones už nedirbimą, nėra įstatymų atimti visos dienos uždabrij, jei keli anglis nubirėjo iš vežimo, kad nėra įstatymų, kurie draustų organizacijas ir unijas ir kad nėra įstatymų, kurie priverstų pirkties kompanijų sankrovose.

Žodžiu angliakasiai patirė, kad Tug klonij nėra kitokių įstatymų, kaip kompanijų godumo ir siautimo. Jie pasijuto su gautais ir pamatė, kad jiems nelieka kito išėjimo kaip kovoti, ar pasiduoti. Ir angliakasiai nusisprendė kovoti.

Lietuvių Ratai

SUSITVĖRĖ SPAUDOS BENDROVĖ.

Šiomis dienomis būrelis chiegiečių sutvėrė spaudos bendrovę. Vardą jai duota "Aušra". "Aušros" Bendrovės tikslas bus leisti knygas čia Amerikoje ir Lietuvoje, kur gerų knygų dabar taip labai trūksta. Veikimas bendrovės prasidės tuojau, kaip tik nors nedidelė dalis kapitalo bus sukurta. Pamatinis kapitalas sieks \$25,000, padalintas į šerius po \$10.

Pirmame susirinkime užrašyta šerų už \$2,500. Gera pradžia. Bendrovės valdybą išrinkta: pirm. A. Ambrozavičia, sek. K. Baronas, išd. J. Mickevičius, valdybos nariai: P. Dubickas ir M. J. Šileikis. Laikinis raštinės antraštas bus: 1443 N. Paulina St., Chicago.

Bendrovė jau nutarė dar šį rudenį išleisti didelį kalendorių. Paskui čia ir Lietuvoje bus atidaryti savo knygynai ir tuojau prasidės leidimas geresnių knygų ir reikalingų rankvedžių — Ada.

Chicago Lietuvių Socialistų Vyrų Choro darbuotė

Praėjus vasaros karščiams ir orui atvėsus, dainininkai ruošiasi ateinančiam vakarų koncertų sezonui. Tat ir Chicago Lietuvių Socialistų Vyrų Choras stropiai pradeda savo pamokas, kad susimokinus naujų gražių dainelių, idant laikui atėjus būtų pilnai prisiruošę stoti ant pagrindų. Tai vienas seniausių progresyvių lietuvių chorų Chicagoj, turis gerų dainininkų atsidavusių dalei. Dabar jau choras rengiasi koncertui, kuris įvyks lapkričio 28 d. Meldadžio salėj. Repetacijos laikomos kas pėtnyčios vakaras Meldadžio svet. Butų gara, kad juodaugiau dainuot mylinčių ir galinčių prisidėti chorui.

S. D. Miller.

PASOVĖ PAKVAISVI LIETUVI.

Bandęs nušauti savo seserį ir jos vaiką.

Vakar dieną policija pašovė ir galbut mirtinai sužeidė pakvaisvį lietuvi Mike Dranseiką, 30 m., kuris sako, kėsinsis nušauti savo seserį Liudviką Masalskiene, gyvenančią prie 668 W. 18-th St. ir jos 3 metų vaiką.

Kaip pasakoja Dranseika atėjęs pas Masalskiene, bet radęs uždarytas duris, pradėjęs jas laužti. Išlaužęs duris ir radęs Masalskiene su vaiku viduje, jis paleidęs į ją du švius, bet nepataikęs. Ji matydama, kad kitai negalės išgelbėti savo gyvasties, pasakius jam, kad kitame kambaryje esąs jam laiškas iš Lietuvos, ir kad tasis nuėjęs pasiimti tą "laišką," ji sprukus pro duris ir pabėgus.

Tuo tarpu apačioj gyvenęs lietuvis graborius J. F. Radzius, užgirdęs, kad kas tai laužias ir Masalskiene duris ir po to sekusius švius, pašaukęs policiją.

Atvykusi policija radus Dranseiką užsibarikadavusį viršuje ir grąsinantį nušauti kiekvieną policistą, kuris drįsias prie jo prisitarti. Bet tuo laiku kyslėjęs Dranseikos galva ir policistas paleidęs kulka, kuri, manoma, perversė jo smegenis.

Dranseika atvykęs kėlė mėnesių atgal iš Pensylvanijos, kur jis buvęs valstijos bepročių įstaigoj. Jis ir čia nebuvęs normalis ir gyvendavęs visokiame paširėse.

KRATA "VILNIES" SPAUSTUVĖ.

Keletas sumita ir išgabenta departamentan kvosti.

Del įvykusios New Yorko Wallstrytyj eksplozijos valdžios agentai, bedarydami savo modžioklę ant "raudonųjų," neaplenkė nei Chicago. Šian ir ten jie pasisukdami ima "itiriamuosius" ir velka departamentan kvosti. Vakar jie palarė "raid" dagi į lietuviškųjų keikunėlių organo "Vilnies" modžioklę. Halsted gatvėj prie Archer Ave. Padaryta krata ir buvusieji spaustuvėj keli žmonės išgabenta inkvizicijai. Kratos laiku spaustuvėlėn buvo netyčiomis užėjęs vienas pašalinis, ir detektyvai tuojau kibo į jį. Tasai beigi pasisakė, kad jis ką tik atkeliavęs iš kitur. "Iš kur?" kvočia detektyvas. "Iš Pennsylvanijos." — "Iš Philadelphia?" — Ne, iš Dubois." Jį paleido. Keli suimtieji, regis, pavakary buvo irgi paleisti.

SPAUDOS PARODA.

Spaustuvininkų draugija varlu The Franklin-Typothetac of Chicago rengia didelę spaudos meno parodą Dailės Muziejuje — Art Institute — Michigan ave., prieš Adams gatvę. Paroda tęsis nuo rugsėjo 22 iki 30 diena.

Žmogžudystė automobiliuje.

Užvakar Oak Parke rasta paklūtą automobilį ir jame gulinti 19 metų vaikino lavoną. Policija pradėjo įieškoti automobilio savininko. Jį surasta, bet pasirodė, kad jis paliko automobilį kito žmogaus garažuje ir nieko apie jį nežino.

Nueita garažiu. Ten sužinota, kad garažius tapo išplėstas ir automobilius liko pavogtas. Policija greitai areštavo du vaikus, kurie tuoj prisipažino, kad jie kartu su užmuštuoju vaikinu, George Starayk, visi trys pavogę automobilį ir pasiėmę merginą išvažiuoti ir kabaretus. Važiuodami esą jie susidūrė su kitu automobiliu, kurio sužeidė vežėją, o Starayk likęs užmuštas. Tad ir jie pametę automobilį. Policija netiki tam, kadangi automobilį rastu lazda ir jis buvo kruvinas ne toje pusėj, kur, sulig jų pasakojimo, sėdėjęs Starayk. Jie laikomi kalėjime ir visas dalykas dar tyrinėjamas.

5 ŽMONES UŽMUŠTI AUTOMOBILIŲ.

Pereitą nedėdienį Chicago gatvėse automobiliai užmušė penkis žmones, neskaitant daugelio sužeistųjų.

Tarp sužeistųjų yra lietuvis Juozas Simkus, 43 m., gyvenęs prie 232 Swan St.

Žmogžudystė už merginą.

Max Cohen ir David Slavin lankėsi pas vieną ir tą pačią merginą — gyvena Jean Lawrence, 4121 Grand Blvd. Bet ji mylėjusi tik Coheną, o Slaviną net areštavusi už kabiniėjimąsi prie jos. Subatoje jiedu susitiko pas tą merginą ir tuoj kilo peštynės. Jos užsibaigė tuo, kad Cohenas pasmaugė Slaviną. Dabar Cohenas ir jo mergina sėdi kalėjime, o policija tyrinėja kai kuriuos neaiškumus jų pasakojimuose.

Fitzpatrick vėl išrinktas.

Chicago Darbo Federacijos susirinkimas nedėlioj vėl išrinko savo pirmininku John Fitzpatrick. Kiti valdybos nariai irgi veik viski liko senieji. Persimainė tik komitetų sąstatas. Į komitetus įėjo ir trys moteris.

"Kovos" su valkatomis.

Kad policijos viršininkui nevyksta gaudyti plėšikus ir šiaip kriminalistus, jis pradėjo modžioklę ant "valkatų" — daugiausia bedarbių. Pirmąją dieną areštuota apie 200 tokių žmonių. Policija sakosi norinti nuolatiniams areštais išvyti juos iš miesto.

Du policistai suspenduoti.

Du Town of Lake policistai, John Heinen ir Sullivan liko suspenduoti už ėmimą kyšių iš saliuininkų. Juos apskundė John Pischunski, 2519 W. 43 St. ir kiti apie linkę saliuinininkai.

Nuteisė kalėjiman.

Harry Murray, 36 m. prisipažino, kad jis girtas būda-

mas, užpuolė kelias mergaites viename name ir vakar liko nuteistas nuo 1 iki 20 metų kalėjiman.

Suėmė auksorių.

Vakar policija išgelbėjo iš minios rankų ir suėmė turtiną auksorių Jay F. Lewy, 201 S. State St., kada jis buv užkabinęs Harries Bannow. Ji pradėjo šaukti, kad jis ją įžeidė ir susirinkusi minia Lewy apmušė, pirm negu spėjo išgelbėti policija.

Nepristatyti laišakai.

Žemiau, paduodame sąrašą laiškų, atėjusių iš Europos; del negro adreso, paštas adresatų nesuranda. Kam tie laišakai priklausę, tegul kreipiasi į vyriausiąją paštą, Clark ir Adams gt. Reikia klausti prie "Advertised Window" (lobėj nuo Adams gatvės), pasakant laiško numerį. Laiškus paštas laiko tik keturioliką dienų nuo paskelbimo.

902 Aleksandrovice Wecenta
903 Asmutis Thomas
905 Baldanskis John
911 Bukantis Stanilis
912 Butkene Waronika
919 Dukanis Mari
926 Galkas Alex
927 Gamparis John
939 Jadicij Josepaz
940 Javito Monika
942 Juozapavicus Juozapas
946 Kazimiers Andrejus
947 Kazimiers Moteis
948 Kirpaukis J
967 Markuckas Klemunes 2
970 Mesakone Adela
972 Mikalajunas Stanislavas
975 Nevickas Victor
977 Onusaitis Frenzis
979 Perininas Jos
980 Petrikas K
983 Platakis Frantz
984 Pranavicienia Varonika
986 Proninkas Antanos
988 Radavičia Flipal
991 Rupszlauckai Juzapa
995 Sergeja Josepas 2
996 Sirbiki P
1001 Stanlaus Kazimiras
1003 Stonieni A
1011 Jaslionis Dominikas
1017 Uselene Besi
1019 Witkowski Waronika
1023 Zebrauskas Juozas
1024 Zemaityte Monika
1027 Zilili Ignai
1028 Zilinskaite Tolia

LAISKAI IS LIETUVOS NAUJIENŲ OFISE.

John Andrikonis
Kostantinas Šešelgis
Juozas Vaitiekaitis
Kazimieras Taparauskis
Antanas Marcinus
T. Ripkevičia
Juozas Žile
Petras Latvenas
Juozas Vinčauskis
Jonas Stralkauskis
Bruno Puzauskas
Jonas Straila
Justinas Berecnevičia
Stanislovas Vitkauskas
I. Zylė
Alex Petrakis
Stanley Shimkus
Marcijan Miežis
Joe Kikilas
Felix P. Žilinskas

Federalis Agenturą Bendrovę.
PINIGU TIKRAS KURSAS
SLANDIEN, SEPT. 21, 1920. Pinigai del siuntimo į užsienius su pasiuntimo kaštais stovi šiaip:
LIETUVOS 100 auksinų \$2.00
LATVIJOS 100 rublių \$1.75
VOKIETIJOS 100 markių \$2.00
LENKIJOS 100 markių \$0.45
Draštai 5 nuokintis mažiau. Mažiant pinigą į pinigą 30 nuokintis daugiau. Pinigai aplaityti per laiškus liekasi pasigali Europą ta pačia diena pagal tos dienos kursą. Pinigus siunčiam į visus Lietuvos kraštus.
FEDERAL AGENCY COMPANY
666 W. 18th Street, Chicago.

A + A
DOMICELE JONIKAITĖ
mirė 19 d. Rugsėjo, 5 val. 55 m. no pietų. Paeina iš Kauno rėd. Tauragės aps. Yra gimusi Tauragėj, užaugusi Batakių miestely. Buvo 36 metų amžiaus ir paliko vyrą, diplomate mokytoją ir 3 dukteris: Marijoną, Adelenę ir Magdelieną. Po vyro vadinosi Lukošaitienė, 1301 Independence Boulevd., iš ten į Švento Antano Bažnyčią, po pamaldų į Sv. Kazimiero kapines. Gimines ir pažįstami, meldžiu dalyvaui laidotuvių, kurios įvyks seređoj 22 d. Rugsėjo, 8 val. ryto. Paliko Jėra Lietuvoj, Joną Joniką ir du broliu Narčią ir Kazimierą Amė riko.

KAM KENTĖTI?

Raumatizmo, neuralgijos ir raumenų gėlimai greitai nustoja, jeigu patirni su

PAIN-EXPELLER

Valbėnėnė užg. S. V. Pat. Ofice. Žiurėk, kad gautum tikrai-garsųjį per daugiau kaip 50 metų.

Reikalauk, kad turėtu Ikaro (Anchor) Valzbėnėnį!

Tel. Randolph 2898
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyj:
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų.
Panedėliai iki 8 vakare.
Nedėnomis ofisas uždarytas.

J. P. WAITCHES
LAWYER
Lietuvys Advokatas
Val. 7 iki 9 vakarais. Nedel. 11—1
4509 S. Ashland Av., Chicago, Ill.
Tel. Yards 1053

Detroit Lietuvių Atydai!
Kurie reikalaujate tikrų bei teisingų vaistų ar sanžiniškų patarimų kaslink gyduolių, teiksitės kreiptis pas lietuvių aptiekorių, kuris visokiame reikale jus pinai užganėdins.
Su guodone,
J. J. SMALIS, PH. G.
2210 Jos. Campau Ave.,
kampas Evaline.

PRANESIMAI

Veikalo Naminis Siutas repeticija įvyks ketverge, rugsėjo 23 d., Meldadžio svetainėje. Pradžia 7:30 val. vakare. Visi Dramatiško Rateljio Jossai imanti dalyvuma tame veikalė, prašomi pributi. — Režisioris.

Brighton Park. — Svarbios prakalbos, rengiamos L. S. S. 174 kuopos, įvyks ketverge, rugs. 23 d., Lajosybės Svet., 3925 S. Kedzie Ave. Pradžia 7:30 val. vak. Kalbės Dr. A. Montvidas. Darbininkai ir darbininkės, susirinkite gausiai. — Komitetas.

JUST KIDS — Too Early By Ad Carter

THOMAS YOU GO RIGHT UP STAIRS AND PUT YOUR SHOES AND STOCKINGS ON — I DON'T WANT A SICK BOY TO LOOK AFTER

PLEASE MOM — SEE WILLIE SMITH IS 'LOVED' TO GO BAREFOOT — OTHER 'FELLERS' MOTHERS LET THEM GO BAREFOOT — PLEASE MAYNT I??

148 INTERNATIONAL CARTOON CO.

DO YOU KNOW WHY --- Some People Just Enjoy Taking Medicine for Every Little Thing? Drawn for this paper By Fisher

IT WOULD MAKE ME SICK IF I FELT GOOD FOR ONE MINUTE

IT BETTER TAKE A LITTLE PIL FOR MY HEAD OR I'M GOING TO BE SICK

THIS DIVINE POWDER IS GOOD FOR SOFTENING OF THE SHOES STING

IVE GOT A CIRCUMCISION LIKE A BAD PLANN LET'S SEE WHAT IT TAKE?

IKNEW I WAS GONNA BE SICK BEFORE I TOOK THAT DOSE

28 INTERNATIONAL CARTOON CO. N.Y.

Š-T-A-I KUR
SVEIKATOS SEKRETAS
Mes paskelbiame visuomenei kad esame PIRMA DIDŽIAUSIA LIETUVISKA VAISTINYCIA visoje Amerikoje, kuri išdirba vaistus, pagal Europos metodą nuo visokių ligų.
Mes turime tą sekretą kuriuom PERGLIME visokias ligas. Ta sekretą sužinosite kaip vartosite MUSŲ VAISTUS, nes mus PASLOVINTI vaistai PASEKMINGAI GYDO.
Reikalaukite mūsų surašo vaistų ir žolių — siunčiame už dyką.
SALUTARAS DRUG & COMPANY
PROF. J. BALTRINAS,
1707 So. Halsted St., Tel. Canal 6417 Chicago, Ill.

